

اعتصام

۱۵ شماره سنه ۱۳۳۷

مابین ۱۵ سنه ۱۳۳۵

{ منافع عامه خدام مجموعه اسلامیدر }

فقوه مصاحبه لری

احمد شیرانی

مشرکات و مسلمانلقد عبادات

طاهر المولوی

علم اجتماع نظر آستر نسوان

محمود کامل

ملتز لائق اولدقلری حکومتله نائل اولورلر

ح. علی رضا

حسب حال وادیسمنده بر مکتوب

امین حاک

قارئارمزدن بر رجا

محاکم شرعیه نك اعاده سی

آثار منتشره

محل اداره : فاتح - اعتصام

فیثانی (۵) غروشد

اعتصام

❦ و انتصوا ❦

۱۵ مایس
۱۳۳۵ سنه

{ هر پنجشنبه کونی نشر اول نور }

۱۵ شعبان
۱۳۳۷ سنه

فقره مصاحبه لری

برخی فقره به هاند مصاحبه دن مایند - [۱]

بزه بر درس علم ویا ادب ویرمک کستانه لنی اولاً : خاطره کتیرد کدن ، نایاب :
غزته ستونلرینه کچیرد کدن سوکره سوزک نهایتده بر ده کل ، علاوه اتمک ، بو
کبی برلرده ، اولجه سوله نیلیمش بر سوزی و کیری الدم ، دیمکه بکزرکه : - ا کا
بر آغزندن دخی جیققدمه اولماسنه رغماً - معنیز و صبیغریبانه برلقدیدر ! .
بوندن بشقه بعض مثبت سوزلر اولورکه منفی صورنده سوله نور ، بو ، بر طاقیم
نکته لره مسقند طارق افاده دندر . بنامعالیه مثبتی سوء ادب اولان هر هانکی بر
سوزک منفیسی ده سوء ادبدر . شو حالده کندیسی درس ادب و علم ویرمکلک ووقعه
کورن بر کتیه منوره ، اول امرده کندیسی قواعد ادبه دعا بیره جک اوصافی حائر
بولمالی ایدی . کنجلیریز ، حقیقه بزه درس علم و ادب ویرمکلک اوصافی حائر
اوله لردی بز و کال احترام و اشتیاقله اودرسلری آیلردق ، حال بوکه بزدن اول ،
کنجلیریز - همده منور کنجلیریز - او درسلری ، چوق زمان آتی احتیاجنده
بولکینور ، شو حالده کندیسی محتاج همت برده زده قالدی غیری به همت ایده ،
دیهرک دیگر فقره لره مصاحبه لرینه کچلم :

[۱] بومایند کچن هفته سهر آ درج ایدیه رک یری بوش قالشدر .

۲ - فقره [۱]

« موضوع بحث کنجبارك دینیز و اخلاقیز اولادقلرینه و اوله مایه جقلرینه بکانه حجت • مکاتب عالیہ برلکنده مدرسه لی ارقداش لر مژک بک بویوک بر صمیمیت و شکرانه قارشیلانمسی و شدیری به قادارده طلبه ایله طالبانک آرمه سنده طرفینک یوزلری تیزارتیجی اک اوقاق بر حادته و قزع بولامیش اولماسیدر . »

بز ، نشر یانمزدہ کنجبارہ دینیزلک عطف و اسناد ایتمدک و ایتک طرفدار ی ده دکاز . بز ، دیندار لری آزادلقی دکل ، جو غالتیق ایسته یوزز . بناء علیه کیدی اقوال و یا افعالیه دینیزلکی اعلان و اظهار ایتمدکجه کیمسه نک دینیزلکنه حکم و یرمه بز . چونکه تعالیمات شرعیه بولا مانمدر . هم کنجباری ، بالکنز کنجباری دکل ، هر فرد عاقلی دینیزلکه سوق ایده جک بر سبب معقول کوره یوزم . دنیاده مادی و معنوی هر نه وارسه هیمی ، انسانلری دینیزلکه دکل ، دیندار لغه ساقدر . خصوصیه علوم و فنون کی مرشد کماللره انتساب صحیحی بولمانلرک دینیز اولمالری حیثله قارشیلارم . عاقل اولورمی که : هر حادثیه بر منشا حقیقی آرایان فلسفه ایله اشتغال ایتسونده اک بویوک بر حادثه حیرت افزا اولان کائنات محسوسه و غیر محسوسه نک منشا و مبدع حقیقیسی بیلمه سین ، عاقل اولورمی که : کائنات و اجرام علویه سماویه نک تشکلات و احوال خارق العاده سینه مرآت عبرتیا اولان علم هیئتله علاقه دار بولونسون ده ذمی شعور و قدرت بر موجدک و ادلغی اگلاماسین ، عاقل اولورمی که : ذوی الحیاتک ، حال طبیعیتسندن چیقارلما دقجه بر ماکنه کی ایشله بن اسرار انکیز اجهزه حیاتیه سی نظار اطلاع و وضع ایدن « علم الحیوانات » دن حصه دار اولسونده بر صانع ماهرک وجودنه عقل ایردیرمه سین ، عاقل اولورمی که : کونا کون اجسامده کی کونا کون اجزا ، اوصاف و خواصی بیلدیرن حکمت طبیعیه ، کیا ، نباتات ، معادن کی علمی ، مدبرک بر صورتده تحصیل ایتسین ده بته منبرک صانع اولسون ! .

ایسته بوکی کامل مرشدلرک دامن ارشادنه بایشه راق فیضیاب اولان مفسر فیلسوفلرک بعضلری : (هر موجود بر صانعک وجود و وحدتنه دلالت ایدردیور ، دیگر بعضلری ده : هر شی وجود و وحدت صانعه عائد بر دفتر معرفتدر) دیمک

[۵] بوقره ایکینجی اوابی ایجاب ایدرکن کچن هفته سہوا دیکر ققرمه کچیلماشدر .

درایتنی کوستریبور . دیمک اولیورکه : باشده علوم و فنون اولقی اوزره مرشی
 انسانلری ، دینزلکه دکل ، قبول دیانته سائقدر . بوتک ایچوندركه اسلامیت ،
 انسانلری تحصیل علوم و فنونه تشویق ایدیور و عالمک اویقوسی جاهلک عبادتندن
 خیرلیدر دیبور . حقیقت حال ، بومرکزده ایکن بعض وطنداشلرمنك ، حسیات
 دینیهك اطفاسنه چاره اولقی اوزره تعمیم معارفی ایلری سورمه لری ، فرعونك
 - پیامیهرك - حضرت موسی بی بسله یوب بو یومنه سنه بکزر . اوت ، یارم یامالاق
 تحصیل کورمك ، سوء تلقیناته اجتماع ایدرسه دینزلکی موجب اوله ییلور ؛ ا کر
 مقصد بومقدار ایسه اوکی کیمسه لر دیندن زیاده علوم و فنونه علمدار بولنیورلر
 دیمکدر . بتم قناعتمه کوره دینزلکی موجب هیچ بر سبب یوقدر . یالکیز بعض
 متفنین وفلسوفلرک دینسر بولنایمی ، تقلیدچیلک مرضنه مبتلا اولانلری شهبیه
 دوشورمه ییلور . فقط اونلرک دینزلکنی ، حائر اولدقلری علم و فتنده دکل ،
 یاغیردینی تربیه ابدایشهك روحلرنده حصوله کتیردیکی ضلالت و کثافت ابدیهده
 و یاخود شقاوت ازلیده آرمه ملی در . اولردن ده عالم و متفنین دیندارلرک وجودی
 بوخصوصه عائد شهبیه دفعه کافیدر ظننده ییم . فقط باران بهاردن ، آنجق قورومش
 و چورومش اولمایان اشجار و نباتات فیض آلیر . ایشته علوم و فنونده باران بهار
 کبیدر . بولردن بشقه انسانلرده کی روحی احتیاجلرده اونلری قبول دیانته سوق ایدر .
 قوه ادر اکیمسنی ، اسباب خارجهك اغفال و اضلالکار تاثیراتندن آزاده بولندبران
 بر کیمسه تصور ایدمک که روحنده بویه بر احتیاج حس و ادراک ایتمه سین . علوم
 و فنون ترقی ایتدکجه بو احتیاج ده از یاده حس اولنه جق و بو احتیاجک تاثیر و
 تضییقه انسانلر قبول دیانته مضطر قالدقلردر . ایشته بو اسبابی نظر دفته آله رق
 دیورم که کنجگر ، دینسر اوله منزل و اولامه لیلردر . یالکیز دین اسلام حقنده پک
 آز معلوماتلری اولدیغنی کندی قلملرندن چیقان فقره لردن ا کلا یورم که صیره سی
 کلانجه اونلری ده دائرة مصاحبه آله جفز .

مکاتب عالییه برلکی مذا کراتنده مدرسه لی ارقداشلرک حسن قبوله مظهر
 اولمالری شایان ممنونیتدر . مملکتک سلامتی مدرسه لی طلبه ایله مکتبلی طلبهك توحید

افكار ایتمه سنده در. آرد دکی آریلیق و غیریلیکی قالدیرمق هر ایکی طرفک عهده سینه
 ترتب ایدن ایلاک و طیفه در. فقط اونلرک حسن قبول ایدله سی هیچ بر طرفک
 ندیندارلغنه، نه ده دینزلرکنه دلیل اوله من. مثلاً: بن؛ دینزلرله کوروشه یی
 سورم و یانمه کایرلرله حسن قبول و حتی فضیله جه احترام ایدرم. طبیعی بوحال بنم
 دینزلرکمی موجب اوله من. آنجق متعصب اولمادیغمی کوستریر. فقط نه سالیان
 دقت برنحوله درک تعصبک دیندارلردن دینزلرله کچمش اولدیغی کورپیورم؛ مثلاً:
 الاک زیاده. متعصب ظن اولنان ابرصاریقلی، بر دینزلرله کوروشه کده باس کورپیور
 و بشقه سنی ده اضلاله جالیشماسی شرطیله دینزلرکمی هضم ایدم بیلیور، دینزلرکنه
 طاند کتابلری، مجموعه لری اوقومقدن چکنمیور، فقط بر دینزلر، بر دیندارک یوزنی
 کورمک ایسته میور، دیندارلنی قابل دکل، هضم ایدم میور، دینی کتاب و مجموعه لری
 نفرت و استکراه ایله قارشیلایور، ایسته بونک ایچوزده بر برمنزله اکلاشه مییور،
 چونکه بزاونلرک بازیلرینی اوقودینه ز حالده اونلر، بزم سسه میزی ایشتک ایسته میور.
 بوحال کوستریورکه تعصب دیندارلردن دینزلرله انتقال ایتشد. بناء علیه بوکون
 مملکت مزده دیندارق تعصبندن زیاده دینزلرک تعصبی حکمران اولیور. بونقطه لری
 نظر دتمه آلتجه مدرسه لی ارقداشلرک حسن قبول ایدله سی و بالخاصه «اعتصام» ک
 اوقومعه سنی دیندارلغه دلیل کوسترمه یی برحق اولاق اوزره قبول ایده جک بر موقمه
 قالیبورم! مع هذا اصل لازم اولان یرده مدرسه لی ارقداشلرله احترام کوسترله مشدره
 اونلرک حنظه اکه بویوک حرمت، طالبانی مذاکرانه اشتراک ایتدیرمه مک ایدی..
 بر طرفدن مدرسه لی ارقداشلری، دیگر طرفدن طالبانی عین محله وعین مذاکره به
 دعوت ایتک معنوی بر حرمت سزایی کوستریورکه بونی قصدی تاقی ایتیارک
 دوشونجه سزایکدن متولد بر حادثه در دیمک ده اوافق اولور. شمدی به قادر
 طرفینک بوزلرینی قیزارته حق بر حادثه نک وقوع بولماش اولماسی ادعاسنه کلنجه
 مع الالف بواصانک خلافی کوسترمه جک معلومانه و حتی وثائقه مالکیز، مع هذا اعتراف
 ایده رزکه وقوعه کلن حادثه لر عمومی دکل، شخصی و خصوصیدر، بو، ده، بزم
 وارد خاطر من اولان محذورلرک مجرد اوهام و سوء ظندن عبارت بولمادیغی کوسترمه

کافیدر. بو خصوصده مموی رفتالی ادعا ایتمک نه قادار انصافسزلق اولورسه خصوصی رفتالی قبول واعتراف ایتمه مک ده اوقادار انصافسزلق اولور. معالیانه وصول اینجون تحصیلنه لزوم کوریلن علوم و فنونک هر نه صورتله اولورسه اولسون، اخلافسزلقه، سفاهت و سفلیاته آلت و واسطه موقعنده قالماسی، علم و فنک شرف و علوننی ناملرینه خوش کوریله مز، بونلر، دوشونیله، بیجهک، بیلنه میجهک مسافلدن دکلدردر، الیررکه عقلنر حسمزه حاکم اولسون و دوشونجولریمز حسن نیته مقارن بولنسون.

احمد شیرانی

مشرکک و مسلمانلقده عبادات

حال بوکه سزک آنلر اوزرنده حقکیز اولدینی کی آنلرکده سزک اوزریکیزده حقلمی واردر. فراشلریکیزه سزدن بشقه کیمسه آیاق باسدیرمایدنلر (یعنی هررض و ناموسلرینی محافظه ایدوب غیابکیزده سزه خیانت و ناموسلرینه اهانت ایتمه سینلر) اگر آنلرک سزه عصبیان و مخالفت اوزره اولمالرندن قورقارسه کیز کندیلرینه وعظ و نصیحت ایدک و ایجابنه کوره یانکیزه قبول ایتمک جزاسیله ودها زیاده لزومه مبنی اینجیمه جک درجهده ضرب ایله کندیلرینی تائب ایله یکه. قدر معروفلری وجهله رزق و کسوه لری حقلمیدر. سز آنلری آنجاق امانه الله ایله، یعنی امر شریعت اوزره اخذ و تزوج ایتدیکیز و کندیلرله اجتماعه آنجاق امر آلیمیه مأذون اولدیکیز. هر کیمک نزدنده امانت وارسه آنی صاحبنه تأدیه ایتین (بعدد ید مؤیدلرینی آچهرق ایکی دفعه) یا عو ! تبایغ ایدم بیلدم می ؟ (دیو بمدا الاستفسار) (۱) بولونانلر، بولونمایانلره تبایغ ایتسینلر. اولورکه تبایغ اولونان، بالذات حاضر و سامع بولوناندن دهها هوشیار و کوشدار اولور.

بی اکرم صلی الله علیه وسلم ائندیمز ؛ بو خطبه ک ایرادندن سوکرا اوکله

(۱) و بروی انهم قالوا نشهد انک قد بلغت وادیت و نصحت فقال صلی الله علیه وسلم

اللهم اشهد ثلاثاً